Cena sešitu (s literární přílohou) 30 hal.

KUN LITERATURA ALDONO
„LEGOLIBRO DE BOHEMAJ ESPERANTISTOJ"
OFICIALA ORGANO DE BOHEMAJ ESPERANTISTOJ KAJ DE

CENTRA ASOCIO

BOHEMA UNIO ESPERANTISTA (B. U. E).

Prezid.: Jan Hradil. Vicprezid.: Karel Procházka. Sekr.: Ot. Davídek. F. K. Svačina. Kas.: J. Kopecký. (Praha I., 342. Kafejo „Union".)

B. U. E. sdružuje spolky esperantské v těchto **32** místech:
P. U. E. unuigas sekvantajn **32** esperantajn societojn:

PRAHA (Klubo)	**HRADEC KRÁLOVÉ**	**JAROMĚŘ**
PRAHA (Asocio-Ligo)	**KUKLENY**	**PARDUBICE**
PRAHA VII.	**PRASKAČKA**	**KLATOVY**
PRAHA VIII.	**OSEK U ROKYCAN**	**KARDAŠOVA ŘEČICE**
PRAHA (Akad. Klubo)	**PROSEK**	**NEBAHOV-PRACHATICE**
PRAHA (Stud. Rondeto)	**MLADÁ BOLESLAV**	**HOŘOVICE**
KRÁL. VINOHRADY	**TRUTNOV**	**TÁBOR**
ŽIŽKOV	**MINICE**	**VSETÍN**
PLZEŇ (Klubo)	**LIBEREC**	**PROSTĚJOV**
PLZEŇ (Laborista Klubo)	**PÍSEK**	**SOBĚSLAV**
Č. BUDĚJOVICE	**HOSTOMICE**	

I. KONGRES ČESKÝCH ESPERANTISTŮ V PRAZE 26., 27., 28. IX. 1909.

I. KONGRESO DE BOHEMAJ ESPERANTISTOJ EN PRAHA 26., 27., 28. IX. 1909.

1909. KVĚTEN. — MAJO. III. 5.

OBSAH — ENHAVO:

Oficiala organo de bohemaj Esperantistoj kaj de CENTRA ASOCIO BOHEMA UNIO ESPERANTISTA

Časopis Českých Esperantistů

kun literatura aldono

„Legolibro de Bohemaj Esperantistoj"

vychází 10krát ročně (kromě srpna a září). — eliras monate (krom aŭgusto kaj septembro).

Redaktor: **Ed. Kühnl.**

Předplatné (ročně 3 K pro Rakousko, Fr. 3·75 pro cizinu), a vše týkající se časopisu, budiž zasláno pouze na adresu: „Časopis Českých Esperantistů", Praha II.-2023, Dittrichova ul. 7. Redakce vyhražuje si právo upraviti články pro tisk. Netištěné rukopisy se vrátí, byla-li přiložena známka; pracem původním dána přednost.

Abonpago, akceptata por almenaŭ unu jaro (Fr. 3·75 = 1,50 Sm por fremdlando, 3 K por Aŭstrio), kaj ĉio, kio koncernas la gazeton, estu sendata nur laŭ la adreso:

„Časopis Českých Esperantistů" en Praha II. (**Bohemujo - Aŭstrio**). II.—2023. Dittrichova ul. 7.

La redakcio rezervas por si la rajton korekti la manuskriptojn por la preso; la nepresitaj manuskriptoj estos redonitaj, se oni almetis poŝtan markon. Originalaj artikoloj estos ĉiam pretere akceptitaj.

Účet poštovní spořitelny 93.281.

*** ***

PARTO OFICIALA

enhavas artikolojn, avizojn k. t. p. de B. U. E., kies komitato redaktas ĉi tiun rubrikon. Demandojn kaj informojn adresu: „Bohema UNIO Esperantista" (Al sekretario s-o Ot. Davídek) Praha I.—342. Esperanto-Kafejo „Union" Ferdinandova tř. 29.

ÚSTŘEDNÍ SVAZ ČESKÝCH ESPERANTISTŮ
BOHEMA UNIO ESPERANTISTA
CENTRA ASOCIO DE BOHEMAJ ESPERANTISTOJ
B. U. E.

Přípravy k prvnímu representačnímu sjezdu českých Esperantistů pokračují v rychlém tempu s ohledem na všechny účely, z nichž nejvýznačnější, propaganda Esperanta, sám vynucuje napjetí všech sil. Výbor kongresní v horečné píli přičiňuje se o získání všeho nejlepšího pro úspěch této manifestace a může dnes již mnohé z přípravných prací oznámiti: V prvé řadě záleželo na zjednání representačních místností, což podařilo se najmutím **Plodinové bursy,** jejíž dvorana bude vítati všechny české Esperantisty a jich hosty. Rovněž místnosti pro výstavu budou zařízeny co nejúčelněji, aby vystavené sbírky došly nejlepší pozornosti. Při té příležitosti žádá výbor kongresu, aby všichni čeští Esperantisté propůjčili své sbírky esp. knih, časopisů, fotografií, dopisnic atd., které mohly by býti jako soukromé exposice spolků nebo jednotlivců vystaveny. Vzhledem k zajištění místa třeba předem oznámiti množství těchto předmětů. První návěští oznamují již I. náš sjezd a jest pozorovati na veřejnosti jich účinek! Následující, připravované pro nejbližší měsíc, budou již obsahovati úplný program kongresu. Propaganda neomezuje se však pouze na návěští; současně publikují se v našich listech zprávy o postupu přípravných prací a rozšiřují se skvostně provedené umělecké nálepky, jichž nepatrná cena (100 ex. 70 hal., 50 ex. 40 hal. vypl.) zajistí jim největší odbyt.

Program kongresu připravuje se as následovně:

Sobota 25. září večer: Propagační přednáška o Esperantu (ve dvoraně Plodinové bursy).

Neděle 26. září dopoledne: Zahájení kongresu. Uvítání hostí. Proslovy. *Odpoledne:* Společný oběd. Návštěva národní slavnosti. *Večer:* Akademie (Plodinová bursa).

Pondělí 27. září dopoledne: Přednáška. Valná hromada ústředního svazu B. U. E. Schůze studentské: vysokoškolské, středoškolské. Valná hromada ligy jednotlivců. *Večer:* Divadelní představení.

Úterý 28. září: Přednáška. Poděkování účastníkům. Zakončení kongresu. Slavnost (tombola atd.).

P o v š e c h n y d n y v ý s t a v a.

Unua „Besedo" de Esperantistoj en Praha, amikoj de B. U. E., surprizis la organizintojn same kiel la multenombran amikaron alvenintan el ĉiuj kvartaloj de urbo kaj antaŭurboj. Kiel bonveninta kaj ŝatata gasto estis akceptita s-o J. Schwarz, prezidanto de Esperantista Klubo en Plzeň; multe da salutaj leteroj el ceteraj societoj montras al ni, ke ĉiu bone komprenas la signifon ĉi tiuj kunvenoj. Neanoncita programo de la vespero estis bela serio da amuzaj humoraĵoj, kantoj, deklamaĵoj kaj distraĵoj. La gaja humoro elvokis neeviteble kanton kaj tiu ĉi foje eksonis la nova himno verkita de „nekonata aŭtoro":

Besedejon iras multaj gastoj
por pasigi gaje la vesperon,
tintas glas j, sonas la toastoj
pri la lingvo, kiu reĝas teron.
Kaj ne fiŝa silentado pie
regas de la tablo al la tablo,
sed nur ĝojo kaj humoro ĉie —
mizantropoj, iru al diablo!

Venu fratoj, ĉiam are venu,
ĉar ne bone estas hejme sidi
kaj antaŭe jam pri tio penu,
ke ni ĉiuj povu kune ridi.
Multobliĝu vic' da besedantoj
kaj ĉe la Unio firme staru,
edifadu vin ĉiam per kantoj:
tiel malhelpaĵojn vi malbaru!

Ĝis malfrua nokto aŭdigis „malsilentado" de sesdeko da besedantoj.

II. BESEDA pořádá se v sobotu dne 5. června t. r. v restauraci „U Vejvodů" (mezi Skořepkou a Jilskou ul.).

Výbor I. kongresu českých Esperantistů vydal právě serii **pohlednic**: autotypické provedení portretu Dr. L. L. Zamenhofa. Cena 1 kusu 5 hal. (100 kusů 4 K 20 hal. vyplaceně). Další serie vyjdou v nejbližší době a budou rozeslány všem sdruženým spolkům. — Umělecky provedené **nálepky** kongresní docházejí obliby u všech našich příznivců a bylo jich rozprodáno již v prvních dnech přes 5000. Nemenší přízni těší se i **bloky**, jichž celý náklad jest téměř rozebrán. — Zařazujeme do dnešního čísla vyobrazení a otisk propagačního **zeleného razítka** s nápisem, vydaného ve prospěch pokladny B. U. E. Upozorňujeme, že cena razítka vyplaceně jest **2 K 50 hal.** Každému, komu na propagaci Esperanta záleží, doporučujeme, aby toto razítko otiskoval nejen na dopisy, ale i všude tam, kde příležitost se mu naskytne. — Jsme pevně přesvědčeni,

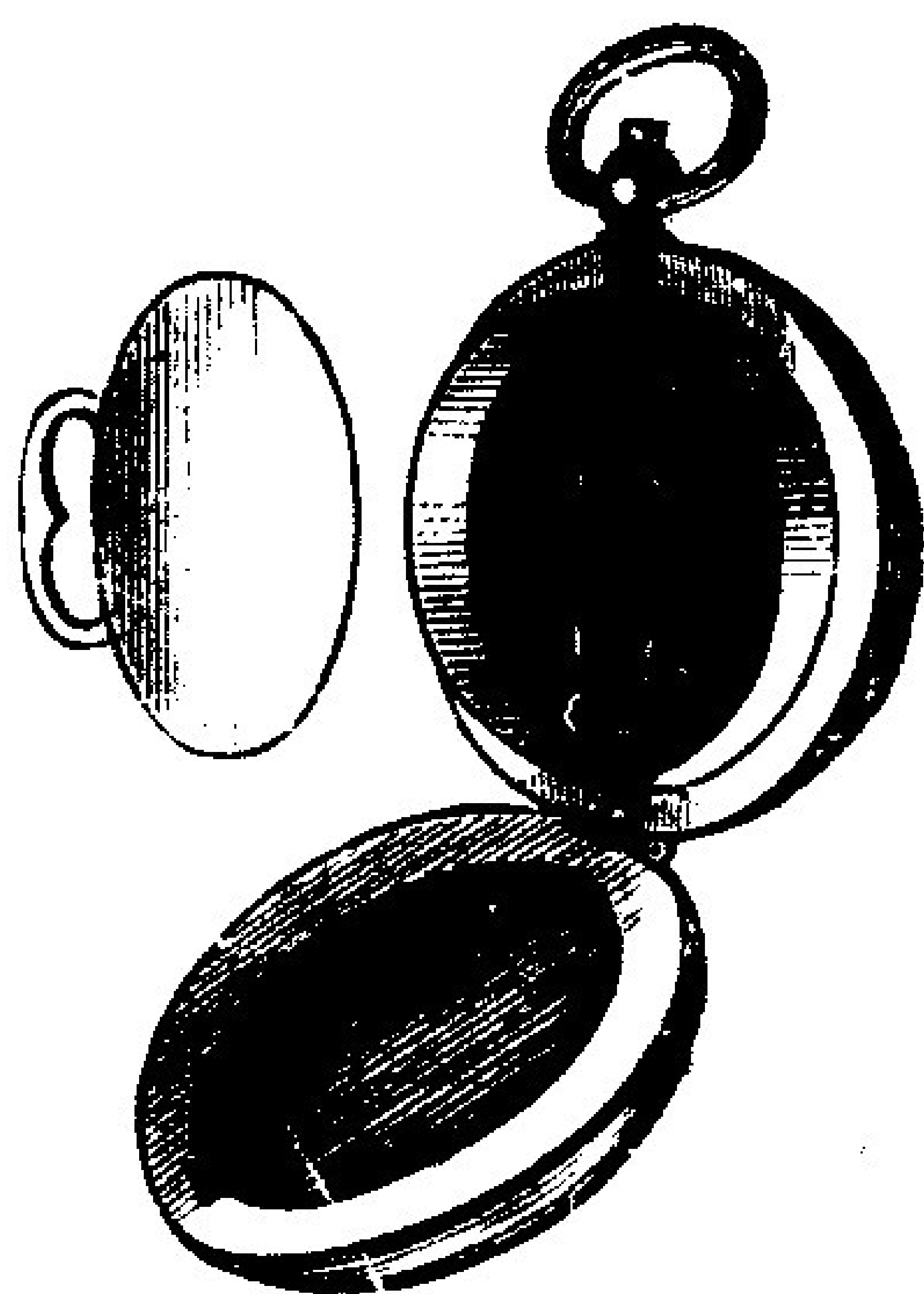
že všechny naše kluby i jich členové své dopisy opatří tímto vkusným otiskem. — Stále vzrůstající agenda Unie, v první řadě výboru kongresu, vyžádala si opatření kanceláře vhodnějším a účelnějším nábytkem; rovněž po stránce reklamní učiněn nový krok v před: laskavostí majitele kavárny Union dostalo se B. U. E. příležitosti, aby použila k svému účelu velké nárožní tabule, umístěné na význačném místě — křižovatce nejživějších pražských ulic v bezprostřední blízkosti automatických pouličních hodin.

Oficielní ročenka a **adresář** českých Esperantistů připravuje se právě k tisku. Ačkoliv vyměřená lhůta k zaslání přihlášek minula, přece ještě koncem t. m. docházejí nové objednávky se žádostmi a zapsání adresy. Z toho důvodu prodloužena lhůta přihlášek neodvolatelně do 15. června t. r. (Cena adresáře i se zápisným 40 hal. vyplaceně).

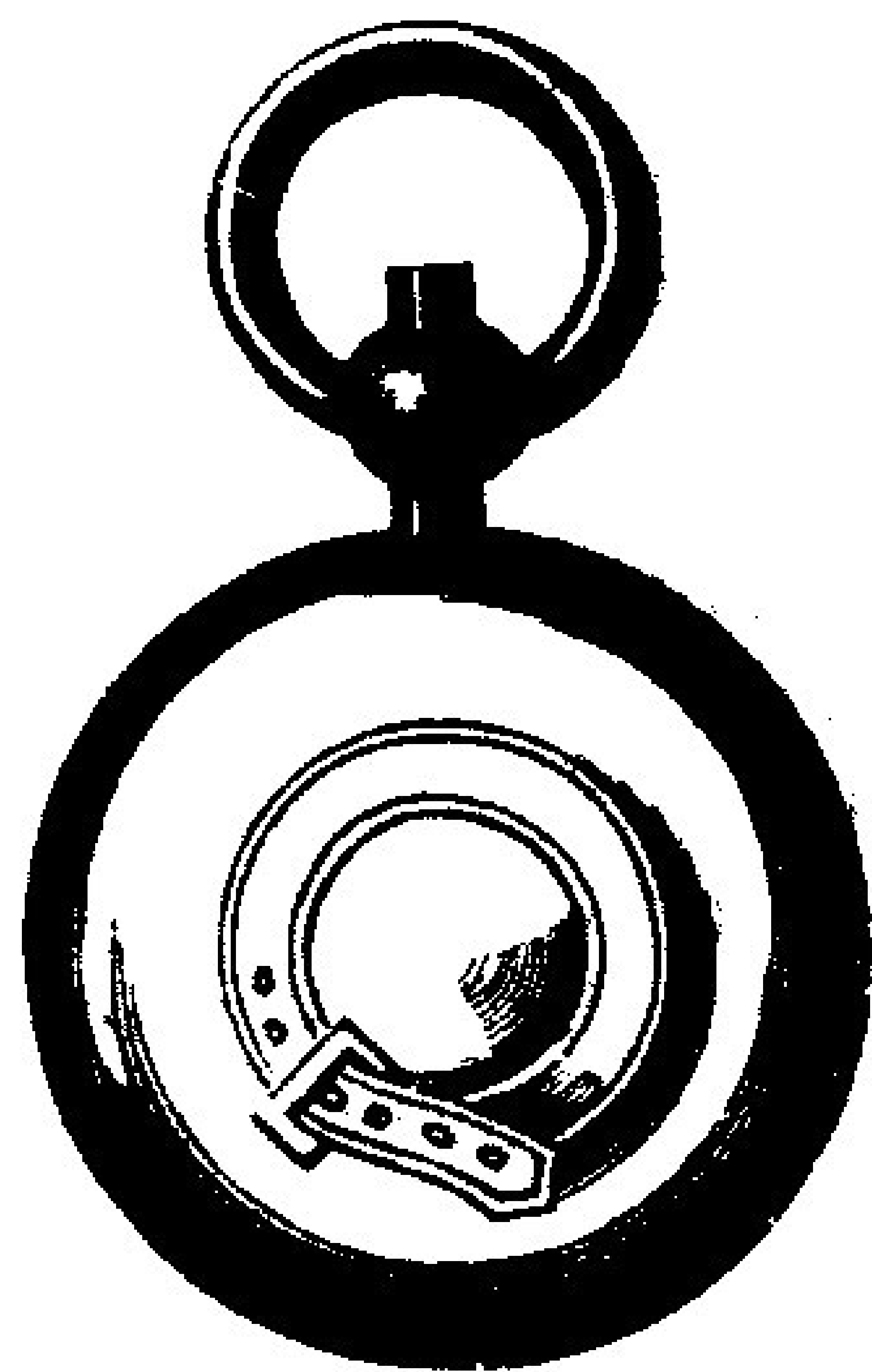
Organisace: V posledním měsíci opět navázány styky s několika městy, kde zájem o Esperanto povzbuzen přednáškami místopředsedy B. U. E. Za člena hlásí se Klub Českých Esperantistů ve Vídni. Vítáme upřímně rozhodnutí valné hromady tohoto klubu a jsme jisti, že všechny české spolky projeví své sympatie tomuto vzdálenému středisku našich bratří. (Přijaty jednohlasně a zařazeny do seznamu spolky ve Vsetíně, Prostějově a Soběslavi).

Výbor Unie oznamuje, že bude rozesílati čtvrtletní **dotazníky** o stavu členstva a činnosti spolků. První dotazník bude rozeslán před koncem června a žádáme, aby v zájmu organisace byl obratem vyplněný vrácen kanceláři B. U. E.

Adresa veškerých dopisů **pouze**: Centra asocio **Bohema Unio Esperantista** en Praha I. 342. Kavárna „Union“.

Eustachy Czekalski:

TOLSTOJ KAJ PATRIOTISMO.

(AŬDIENCO.)

El pola lingvo*) tradukis Cyr. Nebuška.

Stacidomo Pasieka estas aparta stacio meze de arbaroj kaj kampoj, kovritaj je klafto alte de neĝa tavolo. Antaŭ la stacidomo staras glitveturilo kun duĉevala jungaĵo kaj tipa kuĉero sur sidilo. Vidante neniun plu mi demandas: — Ĉu vi povas veturigi min al Jasnaja Poljana? — Certe, mi veturigos. Oni ja sendis min renkonte. Sed kie estas la sinjorino? — Kia sinjorino? — Oni diris, ke ŝi „estos" (alvenonta). Jen la pelto por ŝi.

Ni atendas momenton por konstati, ke ŝi ne „estis" alveninta, poste kun plena konvinko ni decidas sekvi la vojon. Baldaŭ la kuĉero komencas interparoli kun mi. Li estas scivola pri mia persono. Li demandas, de kie kaj pro kia motivo mi veturas, kiu mi estas. Mi respondas elturniĝeme kaj li senceremonie daŭrigas: — Jen multe da „nacioj" veturas por viziti Lev Nikolajeviĉ. Tre diversaj nacioj: Angloj, Amerikanoj, Germanoj, Francoj. Mia Dio! Kiom da ili mi mem veturigis!

Celante interrompi lian monologon mi intermetas demandon pri distanco de Jasnaja Poljana.

— Du verstoj, ne pli multe. Jam tiom da homoj amas nian Lev Nikolajeviĉ. Oj, ili amas . . . Bona homo . . .

Mi demandas, ĉu li vere estas malsana. Li respondas afirme. — Domaĝe, ke li ne preferas kaleŝon — ke li rajdas ĉevalon. Pro tio eĉ la kruro doloras.

— Ha, la piedo lin doloras? Tio ne estas terure danĝera, tio ne estas minaca. — Mi ne scias.

Por momento ni silentas. Mi observas horizonton, kiu antaŭ mi sin sternas. Neĝo, neĝo kaj sole neĝo ĉirkaŭe. Vibrantaj radioj de suno reflektas kaj kiel akraj sagetoj dolorige pikas okulojn. Pro nealkutimo al tiu ĉi blanka ebenaĵo la okuloj fermiĝas, baldaŭ blindigitaj de blanka supraĵo de kampoj. Pejzaĝa spektaklo, kiun mi vidas, rememorigas bildojn de Levitaux. La ĉirkaŭaĵo de Jasnaja Poljana donis motivon al multaj rusaj pentristoj. Mi veturas kvazaŭ tra konata lando, kvankam mi la unuanfojon vizitas tiun ĉi regionon. Kaj jen fine Jasnaja Poljana. De ŝoseo inter du bastionoj ni enveturas aleon kondukantan al palaco. Unuetaĝa domo, flavete kolorigita. Apud enirejo staras mizera almozulo. Nun la pordo malfermiĝas, eliras lakeo en nigra marista livreo

*) Tygodnik illustrowany, kwiecien, nr. 15.

kun brilaj butonoj kaj deprenas mian valizon. Mi estas en kvadrata, varma antaŭĉambro. Mi demetas veston. Lakeo demandas, al kiu li devas „komenci“ raporti pro mia vizito? — Al Lev Nikolajeviĉ kaj al Demian Pietroviĉ. Mi donas al li vizitkarton, li kondukas min en la salonon kaj malaperas. Estante sola, mi observas la ĉambron. Proksimiĝinte al unu el ŝrankoj mi vidas librojn:

„Wydawnictwo groszowe“. Sur kovriloj preskaŭ ekskluzive mi legas nomon de Tolstoj. Jen mi rimarkas broŝuron titolitan: „Janko - Muzykant“. Mi penas trovi ankoraŭ ion pole skribitan. Vane. Lakeo revenas kun anonco, ke Demian Pietroviĉ estos tuj alvenonta. Li havas pacienton. Tuj kiam li plenumos sian taskon li alvenos. Post momento aperas Demian Pietroviĉ mem. Blondharulo kun klaraj, safire bluaj, melankoliaj okuloj, maldika, de meza kresko, havas aspekton de homo, kiu ne apartenas al tiu ĉi mondo. Io stranga estas en lia staturo, kio parolas, ke jena homo povus esti malprava al neniu. Ni reciproke nin bonvenas. Li petas kaj senkulpigas sin, ke li ne alvenis tuj. Li lavis malsanan pacientinon plenan je ulceroj — li pravigas sin. — Mi petas — bonvolu sidiĝi. Vi certe malsatas. Tuj, tuj! Li forkuris, alportis kafon kaj bulkojn kun butero. Ni parolas duone pole, ruse kaj Demian Pietroviĉ momenton eĉ slovake.

Demian Pietroviĉ, persona kuracisto de Tolstoj, estas Slovako laŭ deveno. Entuziasmita de doktrino de Tolstoj li vizitis Jasnaja Poljana-n kaj de tiu tempo li ne forlasas sian instruiston. Por Tolstoj li posedas pian kulton en animo. Ĉiu vorto de majstro estas por li evangelio. — Li edifas min kiel amata patrino. Ne disputu nur kun Lev Nikolajeviĉ; hodiaŭ matene li havis malgrandan atakon de astmo, tio turmentas lin. Mi demandas, kontraŭ kio li entuziasme protestas. Demian Pietroviĉ ruĝiĝas kiel virgulino. — Sed rigardu — li oponas — pri Poloj estas proverbo: „du Poloj egalas tri disputemulojn“*). Ni ridas. Kiam mi eltrinkis kafon kaj satigis min, la gastiganto mem reordigas la tablon kaj foriras. Mi aŭdas, kiel li parolas en koridoro kun lakeo. Tiu ĉi nomas lin laŭ propra nomo. Volante certigi min, mi alproksimiĝas al pordo. Fakte, ili diras „ci“ al si reciproke. Tute absurda en Polujo. Demian Pietroviĉ revenas. — Lev Nikolajeviĉ jam scias, ke vi alveturis. Mi demandos, ĉu li akceptos vin tuj. Dume ne enuu — la tuta salono por via oportuneco. Li foriris. Mi atendas. Post momento mi estas vidonta homon, kies verkojn mi admiras. Mi ne konsentas principe kun la metodo de saĝumado pri lia vivo, tamen mi ne povas ne ektremi antaŭ lia granda laboro. — Bonvolu sekvi min. Lev Nikolajeviĉ deziras paroli kun vi — per jenaj

*) „dwóch Polaków — trzech sprzeczających się“.

vortoj Demian Pietroviĉ interrompas mian meditadon, de kiu mi estis absorbita. Mi leviĝas aŭtomate kaj iras. Ni trapasas la ĉambron, kie sidas ia matronino kaj trarigardas grandan amason da manuskriptoj. Maldekstre mi eniras en malgrandan salonon kaj mi vidas maljunulon ripozantan en apogseĝo. Li streĉas al mi sian manon. Mi prezentas min kun rimarko, ke mi estas Polo. Li fikse kaj esploreme rigardas mian vizaĝon per siaj severaj, klaraj okuloj. — Mi petas, bonvolu sidiĝi. Mi sidiĝas. — Do vi estas Polo? — Jes, Lev Nikolajeviĉ. — Tre agrabla por mi.

La interparolo daŭriĝas tre facile. — Do, sub kia registaro Poloj fartas plej bone? — Sub nenia — mi respondas. En Aŭstrio ili havas plej grandan politikan liberecon, tamen ankaŭ granda mizero regas tie. Koncerne Prusujon, vi certe scias, kiel barbare oni agas kun Poloj kaj rilate Rusujon mi opinias, ke estas superflua, rememorigi ion. La maljunulo ekĝemis. Liaj okuloj pligrandiĝis kaj mi daŭrigis: — Oni diras, ke eĉ vi ne ĉiam havis egalan simpation por ni. — Mi? Mi ĉiam amis kaj amas Polojn. Ili estas miaj kunfratoj en Kristo. Mi estas super ĉiuj naciaj antaŭjuĝoj. Por mi ne ekzistas ideo de nacieco. Mi ne estas Ruso, mi estas homo.

Mi volas interrompi lin, sed mi ne povas, ĉar li ne atentante mian replikon intermetas: — Ĵus mi legas Hohol'on. Mi sentas ian proteston kontraŭ tiuj „vere rusaj"*) partioj, kiuj aklame gloras ekskluzivecon de nacieco kaj tial disvastigas mizeron en Rusujo. Tiun saman impreson mi havis dum legado de Bieliński. La demando da patriotismo ĉe Rusoj entute altrudas al simpla popolo sentojn, kiuj neniam loĝis en ĝia koro. Rusa kamparano ne estas preĝeja bigotulo**) — li laboras dimanĉon, li laboras festotagon, ĉar sole la demando, kiel vivi, kiel mastrumi, havas por li signifon. Ekstera devigo kreas lin defendanto de patrujo, interne li estas por sia lando indiferenta, li neniam sonĝas pri ekzistado de ia sento nomita patriotismo. — Tiel pensas rusa kamparano, sed la pola meditas iom diference, Lev Nikolajeviĉ. La historio de nia nacio prezentas tiajn karakterojn, kiel Bartosz Głowacki, kaj hodiaŭ en Poznanio pro pola konscio la familio de Drzymała suferas teruran persekutadon. — Pri kio vi parolas? — Pri Drzymała. — Kiu estas tiu homo? — Pola kamparano el Poznanio. Per la statuto de prusa hakatismo***) oni malpermesis

---

*) „Истинно-россійскій" (R. d. t.).

**) Церко'вникъ = kostelník, s příhan. pobožnůstkář, klerikál (R. d. t.).

***) nomo formita laŭ komencaj literoj H. K. T. de fondintoj „Hansemann, Kennemann, v. Tiedemann" de pangermana societo „Ostmarkenverein" (Verein zur Förderung des Deutschthums in

al li, ke li konstruu en sia patrujo vilaĝan dometon.*) Tamen li havis spritan ideon, kiel eviti la ordonon. Drzymała aĉetis veturilon, kian posedas, ĉu vi jam vidis, vagemaj trupoj de komediantoj, kaj kun sia familio transloĝis por ĉiam en tiun veturilan rifuĝejon. De tempo al tempo oni persekutas lin per punoj, sed Drzymała suferas heroe sen ploro.

— Mi ne sciis. Mi miras pri lia oferemo. Sed tio ne atestis patriotismon. Tio dokumentas inklinon al lando ĝenerale. Mi opinias, ke en Ameriko Drzymała farus la samon. — Ne, Lev Nikolajeviĉ! Ĉe ni en Poznanio la kamparanino konfesas al pastro kiel grandan pekon, se ŝi forgesis trapreĝi „Patro Nia“ en p o l a lingvo kun etulo. Cetere estas ebla, ke ĉe Rusoj, pro tio, ke ili estas ŝtate sendependaj, la vilaĝanoj ne posedas konscion pri ideo de patriotismo. Sed ĉe ni, Poloj, ideo de pola karaktero estas grava faktoro por nia vivo. — Tio nur ŝajnas al vi. La vivo estas nur unu: aŭ vivi laŭ senco de kristanaj ideoj, aŭ kontraŭ Kristo. Ĉiu patriotismo signifas neigon de kristanaj idealoj. „Amu vian proksimulon kiel vin mem“ kaj plie: „Amu viajn malamikojn“ tiuj imperativoj de plej granda moraleco, per kiuj la humaneco sin ornamis, en ideo de patriotismo staras kontraŭ si mem. Ruso eble ne povas kiel reganta homo ami Polon. Tamen li amos lin kiel unu homo la alian, ĉar kristana ideo ne zorgas pri nacieco. Ruso aŭ Germano, Polo aŭ Franco, ĉiuj trovos ĉe Kristo moderigon de siaj ĉagrenoj. Kristo estas posteno de konsolo por ĉiuj nacioj. Kaj estos „unu paŝtisto kaj unu ŝafaro“. — Sekve vi, Lev Nikolajeviĉ, forigas la regadon kaj brutalan ideon de potenco? — Sendube, ĉar ĉiu regado bazas sur perforto. — Sed dum la ŝtatoj ekzistas, ni ja absolute ne povas senigi nin de konscio patriota, ĉar tiam ekstermus nin najbaraj korvoj. — Eĉ tio estas malvera. Oni bezonas fidi, ke ĉio bona kaj sur kristanaj ideoj konstruita ne pereos. Tial mia ideo ne rezistas al malbono. La malbono daŭras dum la tempo, la bono kaj amo — post la tempo, en eterneco.

— Ĉe ni, Lev Nikolajeviĉ, ariancoj**) ankaŭ instruis tiajn principojn. — Mi scias. Mi legis. Nia interparolo finiĝas. Lev Nikolajeviĉ petas pardonon, ke li ne povas paroli pli longe. Li estas lacigita. — Ni parolu ree post la tagmanĝo. — Kun plezuro.

---

den Ostmarken), kies ŝovinisma agado celas per superforto germanigi aŭ ekstermi aŭtoĥtonan slavan loĝantaron en Poznanio (orienta Germanujo).

*) laŭ novelo el 1902 oni malpermesis al Poloj konstrui loĝejojn.

**) Ariané.

(R. d. t.)

Mi salutas kaj volas foriri. Li etendas al mi sian malgrasan, flavan manon. — Sed, nu, interesas min „liberum veto“.

— Mi povas rakonti al vi ion pri tiu institucio.

— Mi estos al vi tre dankema. „Liberum veto“ havas por mi de longe ian neordinaran ĉarmon. Mi salutas denove kaj eliras. Proksime de sojlo mi renkontas Demian Pietroviĉ. Li demandas min, pri kio mi parolis kun Tolstoj. Mi rakontas. Ni iras malsupren. Demian Pietroviĉ invitas min en sian ĉambron. Mi iras. Jen li prenas dikan notlibron kaj komencas ion noti. — Kion vi notas? — Mi notas vian interparolon kun grafo. — Sed kial? — Mi notas ĉiujn interparolojn kun grafo Tolstoj.

NIA „FUNDAMENTO“.

(Pokračování.)

Právě v této neobyčejné sebekázni, kterou projevil Zamenhof při budování „Fundamenta“, ukázal se mistrem. Na základě tohoto „Fundamenta“ měla se řeč dále rozvíjeti, dostavovati, přizpůsobovati ku všem potřebám. Že „Fundamento“ tento úkol splnilo a to tak, že nejsmělejší očekávání vlastních přívrženců bylo předstiženo, že nikde a v ničem neselhalo, to dokázáno již dostatečně.

„Fundamento“ má jako takové zůstati „nedotknutelno“. Má pro všechny časy jako zářivý maják ukazovati, z kterého bodu řeč vyšla; ale nemá rozvoj řeči staviti, a také jej nestavilo.

Na drážďanském kongresu r. 1908 výbor Lingva Komitato prohlásil, že ani „Fundamento“, ani L. K. nebyly na překážku normálnímu vývoji řeči. Tím zaznamenal nejen dějinnou událost, nýbrž i vydal slavnostní a veřejný projev, že při své činnosti kontrolující a regulující další vývoj řeči nemá chápati nedotknutelnost „Fundamenta“ ve smyslu podvrženém našimi protivníky.

Esperanto může se vyvinovati v rámci „Fundamenta“ a sice v obou částech, jak v pokladu slovním, tak i v pravidlech řeči. Mohou se vžíti nové formy a pravidla a přistoupiti k oněm ve „Fundamentu“ obsaženým, ano mohou i ve „Fundamentu“ obsažené formy a pravidla zastarati a býti nahraženy novými. Ale tyto změny a rozšíření musí a mohou se díti klidně a poznenáhlu.

Tempo, jakým se dějí tyto změny, jest přirozeně u pokladu slovního jiné, rychlejší než při pravidlech řeči.

Podklad slovní obohacuje se neustále spoluprací celého esperantského světa pod kontrolou Akademie. Od počátku Esperanta dálo se toto obohacování tím, že slov odvozených ze základních kmenů užívá se v určitém smyslu zvláštním, tedy ve významu, pro který živé řeči většinou upotřebují zvláštních slov.

Tak odvozené slovo „arbaro“, které dle svého původu obecně znamená jen skupinu stromů, ujalo se ve významu zvláštnějším „les“. Tak přijal neobyčejně velký počet odvozených slov smysl slov určitých.

Pochod myšlení, jenž jest podkladem tvorbě takových odvozených slov, není ani násilný ani převrácený, t. j. není na příklad násilnosti v tom, vyjádříme-li „les“ jako skupinu stromů, a i ten, kdo nepoznal snad ještě zvláštního významu slova „arbaro“, porozumí mu jistě ze souvislosti.

Také při těchto principech odvozování ukázal se Zamenhof znalcem přirozeného vývoje řeči a mistrem tím, že stvořil možnost tohoto přirozeného rozvoje.

Vedlo by příliš daleko, kdybychom srovnáním s příklady ze živých řečí volenými dovozovali, jak právě v tom byl tvůrce řeči naší geniálním, že svými vlastními principy odvozování nedal se zvábiti za přirozené hranice, že nedal se svésti logikou systému odvozování k tomu, aby přepínal tuto logiku, že nedal se zlákati k domněnce, že jest v některé národní nebo umělé řeči úlohou slov, vyčerpati zúplna pojem slovu odpovídající. Hlavní význam pravidel o odvozování obsažených ve „Fundamentu“ spočívá právě v tom, že jimi umožněna jest tvorba neobmezeného počtu nově odvozených slov. Ta slova, která odvozena jsou správně a jsou libozvučná, vžijí se a přecházejí v majetek řečí. V těch případech, kdy odvozené slovo nevyhovuje anebo když jsou po ruce v řečích národních slova jednodušší šťastně volená a více nebo méně mezinárodně srozumitelná, zavádějí pozvolna jednotliví spisovatelé nové kmeny do Esperanta, které buďto docházejí obecného ohlasu, anebo mizí poznenáhlu. Postup ten dá se srovnati se zaváděním cizích slov do živých jazyků, jen že zavádění cizích slov v Esperantu se děje rozsáhleji, a splynutí jejich s řečí, jejich asimilace nastává rychleji a pro stejné gramatické formy a pro mezinárodní charakter celé řeči nenápadněji.

Tak dvěma různými cestami poklad slovní v Esperantu trvale a stále se obohacuje — přes „Fundamento“, ano můžeme říci, že pomocí a v souhlasu s „Fundamentem“.

Srovnáme-li dnešní poklad slovní s původním, musíme doznati, že se nesmírně obohatil, a to tempem neobyčejně rychlým. Přes to ale jsou původní spisy esperantské ještě dnes právě tak srozumitelné jako v tom roce, kdy byly napsány, a to právě proto, že se stavělo dále na „Fundamentu“ a ne do vzduchu. Kdežto při slovních kmenech v Esperantu stejně jako v každé řeči národní každý jednotlivec má na vůli nové kmeny zaváděti nejdříve jako „slova cizí“, aniž by tím vlastní stavba řeči byla dotčena, naopak každá změna v pravidlech mluvnických má na celou podstatu a

ráz řeči vliv převratný a má v zápětí nutné změny další. Proto **nesmějí** býti tato pravidla mluvnická měněna dle osobního zdání. Tím méně pak jest tu příčiny k takovým náhlým změnám, ježto pravidla řeči osvědčila se co nejlépe a prokázala svou upotřebitelnost.

A tak naše „Fundamento“, jakkoliv malé a prosté, tvoří mohutný podklad, na kterém naše celá budova spočívá. Pokud Esperantisté budou v úctě míti svoje „Fundamento,“ potud budou nepřemožitelni. Pročež v důvěře v naše osvědčené „Fundamento“ kráčejme stále ku předu, neboť víme, že v tomto znamení zvítězíme.

Opakujeme: Jedině správná, podstatná, nanejvýš nutná podmínka pro zdar naší věci jest zachování naprosté jednoty v užívání základních principů. Bez této jednoty jest naše počínání absolutně marné, a abychom tuto zachovali, jest jediným prostředkem dobrovolná sebekázeň vedoucí nás k tomu, abychom všechny libovolné choutky anebo přání, i ta nejoprávněnější, podrobili těmto principům: to musíme vždy a stále opakovati. Naši protivníci nemohou této pravdy popříti, ač všemi silami se snaží nás od této správné cesty svésti.

Jednali bychom velmi nemoudře, kdybychom se nechali zlákati se svého stanoviska tak těžce vydobytého, abychom opět začínali s novými experimenty. Nasbírali jsme zkušenosti ve všech oborech a nabyli jsme přesvědčení, že naše řeč úplně jest způsobilá pro všechny účely. Kritice tak ohromného podniku jako jest řeč světová nelze se ovšem vyhnouti. Esperanto může se ale postaviti kritice tváří v tvář. Budou ovšem vždy lidé, kteří dají přednost krásným theoriím před praktickými výsledky. Dobře! Tito lidé nechť jdou si svou cestou a nechají nás klidně jíti cestou naší. Naše cesta a naše methoda jest dle našeho neochvějného přesvědčení nejvhodnější a dovede nás k jistému vítězství.

KONKURSO.

ARBO KAJ VERMO. Inter brančoj de juna pomarbo ruĝiĝis ĉirkaŭe tridek pomoj nutrataj per suko de potenca trunko. Homoj admiradis la belan arbon kaj ĝiajn noblajn fruktojn. Sed la vermo, kiu jurpromesis pereigi la arbon, ekmordetis kelkajn el ili; vidante tamen vanecon de sia agmaniero li elektis alian taktikon: uzurpi inside la fruktojn. Kaj li komencis trumpetadi ĉien en la mondon: Ĉi tie estas da ni ĉirkaŭ tridek, kaj unualoke estas necese citi min — vermon.

Pli multe ol 20 samideanoj sendis al ni tradukon de tiu ĉi „fablo“. Aŭtoroj de plej bonaj tekstoj estis trovitaj: I. F-ino Anna Škabrová, lernantino en Dejšina; II. S-o R. Ez. Cikhart en Tábor; III. S-o Fr. Jedlička en Wien. La premioj estas samtempe sendataj al nomitaj gajnantoj.

NOVA KONKURSO: Priskribu la domon en kiu vi loĝas. (Bezonaj terminoj troviĝas en Metoda Lernolibro de Kühnl pĝ. 41.). Tri premioj: I. Jarkolekto de „Časopis Českých Esperantistů“. — II. Jarkolekto de „Časopis Českých Esperantistů“. — III. Jarkolekto de „Časopis Českých Esperantistů“. Kondiĉoj: La artikolo ampleksu 30 presliniojn. Ĝi estu sendita antaŭ la 20. de junio 1909 al redakcio de tiu ĉi revuo.

Z CELÉHO SVĚTA.

V. Světový Kongres Esperantistů v Barceloně jest nyní hlavním bodem, o němž třeba na tomto místě se zmíniti. Redaktoři pařížské esp. revue „La Revuo“ de Menil a prof. Bourlet podnikli tyto dny cestu do Španělska za účelem získání bližších informací o dosavadních vykonaných pracech přípravných. Otiskujeme překlad zajímavého dopisu, který nám byl právě zaslán: „. . . vracíme se z Barcelony, kamž odejeli jsme získati zpráv o příštím kongresu. Vracíme se naplněni podivem a nadšením, neboť s radostí konstatujeme, že celá Barcelona připravuje Esperantistům velikolepé přivítání. Oficielní oběžníky, rozesílané kongresním výborem, který ze skromnosti nemůže vychvalovati vlastní práci, nemohly nám dáti přesný obraz o rozsahu dosažených úspěchů, které zde v souhrnu podáváme: Š p a n ě l s k ý k r á l přijal čestné předsednictví kongresu; tři ministři a členové královské rodiny jsou protektory této světové manifestace. M ě s t s k á r a d a věnovala 2500 peset reklamním účelům kongresním; leč to jest jen nepatrná část toho, co bude se strany města podniknuto v zájmu slavnostního přivítání a pohostění kongresistů. Příchod autora Esperanta dr. L. L. Zamenhofa bude v pravdě královský; celý městský sbor a bezpečnostní stráž ve slavnostních uniformách budou na nádraží doprovázeti městskou radu, deputace atd. K disposici kongresistů dán palác krásného umění, kde bude se konati slavnostní zahájení sjezdu a ples. Rektor university propůjčil budovu této vysoké školy pracovním a odborným schůzím sjezdovým. Všichni účastníci budou požívati všech členských práv předního literárního spolku „Ateneo“. Zvláštní koncert ve vlastním paláci projektuje hudební umělecký svaz „Orfeo“. Obchodní komora přivítá ve své starobylé dvoraně vítěze literárních soutěží „květinových her“, které po vzoru slavností španělských pořádány letošního roku mezi Esperantisty všech národů Rozdílení odměn bude se díti na témže místě a s toutéž okázalostí jako při stejných slavnostech národních. Zvláštní představení původní hry „Mistero de Doloro“ od Adria Gvala připravuje městský divadelní sbor. Dnes jest v Barceloně již přes 50 spolků esperantských, v nichž sdruženo na 2000 členů. Možno zajisté právem očekávati,

že tento V. světový kongres Esperantistů bude velikolepou manifestací, která znovu podá důkaz o rozřešení otázky styků mezinárodních Esperantem."

Francouzský ústřední svaz „Societo franca por la propagando de Esperanto" ustavil se dle nových stanov: má býti na dále svazem spolků a nikoliv, jako dosud, spolkem všech jednotlivců. — V Paříži založen **čínský** esperantský časopis. Pařížští **Poláci** ustavili kroužek esperantský. — **I. všeamerický vědecký sjezd** v Santiagu, pořádaný začátkem tohoto roku, usnesl se žádati vědecké sjezdy, aby za jednací jazyk přijaly Esperanto, doporučiti učencům, aby vedle mateřštiny užívali Esperanta a požádati vlády o zavedení Esperanta do škol. — V amfiteatru **pařížské Sorbony** rozdíleny byly odměny nejpilnějším posluchačům kursů esperantských. Slavnosti předsedal prof. Bouchard, člen Institutu. — **Ruský** policejní věstník zavedl pravidelnou esperantskou rubriku; oficielní kruhy jsou Esperantu velmi příznivy. — Lancashire-Cheshirská federace **britských** Esperantistů pořádala valnou hromadu; večerní slavnosti v Queen's Hall účastnilo se 1500 osob. Na mezinárodní výstavě v Bologni (viz str. 60.) **vyznamenány exposice** esperantských firem: Hachette & Cie: Grand Targa d'onore in bronzo; U. E. A.: Grand premio; Möller & Borel: Croce insigne; Meazzini: Ora medalo atd. — V **Bělehradě** pořádána první veřejná přednáška o Esperantu pp. Krestanovem, Evstifeievem a Budjevacem. — Březnové číslo Oficiala Gazeto Esperantista uveřejňuje zprávu oficielního **zástupce Spojených Států** majora Strauba o kongrese drážďanském. — **Kongres lékařů** v Budapešti přijal Esperanto. — **Svaz lékařů**-Esperantistů T. E. K. A. čítá již na 1000 členů. — V **Asii** jest přes 40 spolků esperantských; z nich 10 na Filipinách, 9 v Indii, 7 v asijském Turecku, 10 v asijském Rusku a Japonsku, 3 v Končinčině, 2 v Číně a 1 na Ceylonu. V Japonsku vycházejí 2 časopisy, na Filipinách, v Indii a na Samu po jednom. — V **Africe** propaguje Esperanto 16 spolků, 5 v Alžíru, 2 v Tunisu, 2 na Kanárských ostrovech, 2 na Madagaskaru, dále v Guinei, na Madeiře, Kapsku, Transvaalu a v Natalu. — Rovněž na **Novém Zeelandě**, kde jsou založeny již 4 spolky, v Nové Kaledonii a na ostrovech Fidži našlo Esperanto nadšené příznivce. — Esperantský svaz úředníků **železničních** ustavil se v Anglii. Podobný **svaz světový** zakládá M. Bontemps, staciestro en Parennes par Sillé-le-Guillaume (Sarthe, France). — Varšavský spolek Esperantistů připravuje u příležitosti zemědělské výstavy v Čenstochově **I. kongres polských Esperantistů** a výstavku, která potrvá tři měsíce. Příspěvky pro výstavu zasílejte p. A. B. Brostowskimu ve Varšavě, ul. Krueza 9. — Ustavuje se „**Tutmonda Kristana Studenta Ligo**"; informace sdělí p. J. J. Aleksejev v Bogorodsku (Moskov. Gub.)

Semskaja bolnica. Rusko. — Světový **svaz mládeže**, k němuž dán základ ustavením kroužku „Henri IV." v Paříži, žádá všechny své přátele o navázání styků. Adresa: S-o F. Ruviard, 152. Bd. Raspail, Paris.

ESPERANTA MOVADO INTER BOHEMOJ.

Do knihovny Svazu Českých Esperantistů přibyla tato díla:
č. 21. *Literatura Almanako de „Lingvo Internacia"* (92 str.);
č. 22. *a)* J. Borel: *Legolibreto* (43 str.);
č. 22. *b)* F. Skeel-Giörling: *Fabeloj de Andersen* (42 str.);
č. 23. Edmée Nodot-C. Royer: *La puntistino* (15 str.):
č. 24. Dr. Crozat: *Dum kongreso;* unuakta komedio originale verkita (26 str.).

Adresa knihovny **pouze:** Red. Časopisu Českých Esperantistů, Praha II. Dittrichova ul. 7.

Esperantista Klubo en Praha: Sur la programo de amuza sekcio aperas oftaj ekskursoj en la ĉirkaŭajon de urbo. Kelkaj membroj de klubo vizitas amikajn societojn en pli malproksimaj kvartaloj kaj ankaŭ en la kunvenoj de klubo mem oni salutas multajn gastojn. Ĉe okazo de unua amuza vespero, pri kiu ni raportis en aprilo, ricevis la klubo inter multe da salutaj leteroj sekvantan telegramon de sia neforgesebla germana gasto el Wien: „Al la koncerto mi deziras tutkore plej grandan sukceson. Spirite mi estas ĉe vi, miaj karaj, por frate manpremi vin. Vivu, kresku, floru la unua energia pioniro de Esperanto en Aŭstrio, la Bohema Unio Esperantista, kiu unua inter ĉiuj nacioj de Aŭstrio alte tenadis la verdan standardon. Vivu la kara Esperantista Klubo de Praha, sed antaŭ ĉio vivu la belega ĉarmoplena urbo Praha, la ora Praha kaj la gastama bohema nacio. Tute Via fidela kaj sincera membro Alfred Siebenschein." — En lasta numero ni aludis la sukceson de propagando de Esperanto ĉe Centra Societo de Kelneroj en Praha, kiu malfermas por siaj membroj kurson kaj rubrikon en oficiala gazeto. La unua parolado de s-o K. Procházka okazis la 7. de majo je 1·30 nokte en kafejo „Union". Hodiaŭ ni povas plezure sciigi, ke ankaŭ la dua loka societo „Otakar" per samaj rimedoj propagandos Esperanton inter siaj membroj. — Esperantista Rondeto en Praha VIII. B. U. E. aranĝis la 12. de majo en sidejo de tiu ĉi nova membro publikan paroladon pri Esperanto, kiun faris sekretario s-o Ot. Davídek. Pri la grava signifo de Universala Esperanto-Asocio parolis prezidanto de B. U. E. s-o J. Hradil. Sufiĉe granda nombro da aliĝintoj ebligas malfermon de nova kurso. Laŭ decido de la unua kunveno estis elektita kiel sidejo de klubo gastejo „u Rulfů", kie oni instruas ĉiun merkredon (8—10 horo) en kursoj elementa kaj supera. La regularo estos tuj sendita por aprobo. — Delegita fako de Studenta Rondeto Esperantista en Praha aranĝos specialan kunvenon ĉe okazo de I. kongreso kaj petas ĉiujn, kiuj povas helpi efektivigon de tiu ĉi studenta manifestacio, ke ili skribu kiel eble plej baldaŭ al s-o K. Kuthan (Praha II. Ječná ul. 24.), prezidanto de delegita sekcio; sekretarioj de tiu ĉi sekcio estis elektitaj kolegoj St. Pejše kaj V. J. Franěk.

Pli detalajn informojn sciigos la S. R. E. per specialaj cirkuleroj. — **„Studento“** esperanta organo de studentoj, pri kiu ni skribis en la lastaj n-oj de Č. Č. E. estos redaktata de s-o Vl. Tobek kaj enhavos artikolojn, kiuj koncernos la studentan vivon, sciencajn notojn k. t. p. Jara abono: 1 Sm (por Aŭstrio 2 K.) Kiu abonos antaŭ la 15. septembro de tiu ĉi jaro, pagos 0·75 Sm (K 1·50). Administracio: K. Kuthan, Praha II. Ječná ul. La rondeton prezidas s-o Štěpánek; sekretario estas s-o Krčmář; kasisto s-o Vavřina, bibliotekisto s-o Dvořák. Nombro da membroj: 86. La biblioteko enhavas 50 librojn. Sume estis ĝis nun alvenintaj 112 leteroj. Spezo de kasisto: 200 K. La kurson aranĝitan de s-o Štěpánek vizitadis ĉiuj membroj kaj multaj gastoj.

Esperantista Klubo „Nova Stelo“ en Žižkov havis la 7. de majo fondan kunvenon, kiun ĉeestis ĉiuj lernantoj de kurso, reprezentantoj de B. U. E. kaj de ceteraj lokaj societoj. Prezidanto estis elektita s-o Ing. Jar. Šitko, membroj de la komitato s-oj: Jar. Kopecký vicprez., Jindř. Hnilica sekr., Rud. Piffl kas., Karel Zahradnický bibl., O. Beneš revuisto, A. Prager arhivisto, fraŭlino M. Blažkova protok. La kunvenoj okazos ĉiun vendredon.

Esperantista Klubo en Plzeň, simile kiel B. U. E. en Praha aranĝis por siaj membroj kaj gastoj du amuzajn vesperojn la 24. de aprilo kaj la 1. de majo en restoracio „na Mazhauze“. Ambaŭ kunvenoj estis plej multnombre vizititaj kaj la ĉeestintoj memoris malavare la kongresan kason por kiu estis kolektita jam sumo da 30 kronoj. Certe ankaŭ ĉiuj ceteraj kluboj sekvos tiun ĉi ekzemplon. La klubo faris jam en tiu ĉi jaro 8 ekskursojn en la ĉirkaŭaĵon; fotografaĵo de la partoprenintoj estas vendata je profito de kongreso. Ĝis majo okazis unu ĝenerala, kvar komitataj kaj dekkvin membraj kunvenoj. Sume kalkulas la klubo 62 membrojn. Specialan kurson por kelneroj malfermis laŭ ilia peto s-o B. Tytl en restoracio de s-o Berka (mardo, ĵaŭdo; vespere). Inter la partoprenantoj estas ankaŭ kelkaj el stacidoma restoracio, kie jam de nun povas la fremdaj travojaĝantoj ricevadi esperantajn informojn. Laborista Klubo „Zamenhof“ en Plzeň ĵus finis sian kurson. — Esperantista Klubo en Mladá Boleslav havis la 5. de majo ĝeneralan kunvenon, kiun ĉeestis prez. kaj vicprez. de B. U. E. kaj red. de Č. Č. E. — Kiel prezidanton de Klubo oni elektis s-on Jar. Boháček; membroj de komitato estas nomitaj s-oj J. Slabina, Jos. Moucha sekr., f-ino E. Burdova, V. Červa, K. Pošva, J. Vostrčil, V. Štros. — Esperantista Rondeto en Kolín aranĝis sabaton la 22. de majo amikan vesperon ĉe okazo de finiĝo de kurso, kiun kondukis s-o K. Procházka ĉiun vendredon. La feston partoprenis krom la nomita, s-o Vl. Tobek kaj red. de Č. Č. E. Dimanĉon posttagmeze okazis ekskurso al Komárovice. Prepara komitato klopodos pri starigo de klubo. — Esperantista Societo en Vsetín klopodas ĉiuforte pri sukceso de sia nova kurso por komencantoj, kiu estis malfermita la 19. de aprilo. Dum pentekosto organizis la societo kune kun instruistaro de Vsetín ekspozicion de 700 desegnaĵoj el londonaj mezaj lernejoj La profito estas dediĉita por malriĉaj lernantoj. Ni deziras al tiu ĉi esperanta entrepreno la plej brilan sukceson, pri kiu ni nepre estas konvinkitaj kaj ni ĝojas, ke ankaŭ la ceteraj kluboj esperantistaj uzos la okazon de internaciaj rilatoj por montri simile la praktikan

valoron de Esperanto. — Esperantista Grupo en České Budějovice. Nia senlaca sudbohema pioniro s-o F. K. Svačina anoncas al ni novan sukcesan triumfon: la 14. de majo li malfermis novan kurson en virina industria lernejo. Ĉeestis 39 lernantinoj; la duan fojon partoprenis 44 La 5. de junio li malfermos du novajn kursojn: por instruistoj kaj por instruistinoj de la sama lernejo. Samtempe okazas publika kurso de la loka grupo, kies multaj membroj parolas jam flue. Gazeto Jihočeské Ohlasy en Týn n/V. alportis felietonon de F. K. S. pri la oficialaj paroladoj de dresdena urbestro Beutler kaj Dr. Lang ĉe la kvara kongreso. — Nova grupo formiĝis en Ledvice laŭ iniciato de s-o J. Frolík, membro de komercista societo de Č. O. B. kaj sendis sian aliĝon al nia centra asocio B. C. E. — Alia grupo estas al ni anoncata el Chroustovice, kien veturadas s-o B. Cibulka, instruisto el Choceň por gvidi tie la kurson. — En instruista rondeto en Žebrák parolados pri Esperanto s-o Zadák el Bzová. — Pluaj kursoj okazas en Tišnov kaj en Moravská Ostrava. — Inter lernantoj de s-o Šilhart en Lhota Šárová ni trovas ankaŭ 11 jaran knabinon Zdeňka Víková. — Regularo de Bohema Klubo Esperantista en Vieno estis aprobita kaj la ĝenerala kunveno okazis 21. de majo. S-o K. Macháček iniciatinto de esperantista organizado de vienaj Bohemoj malfermis novan kurson en II. distrikto. — En la fonda kunveno oni elektis s-on K. Macháček kiel prezidanton, s-ojn Rud. Koutník vicprez., Fr. Jedlička sekr., Fr. Jindrák kas. Al B. U. E. estis tuj sendita aliĝo de Klubo. — En Německý Brod finiĝis la 12. de majo la kurso. Nova kurso estas projektata por sinjorinoj. La 5. de junio aranĝos la rondeto publikan paroladon de s-o K. Procházka: Pri signifo kaj esenco de Esperanto. — Esperantista Rondeto en Soběslav. Ĝenerala kunveno okazinta la 18. de aprilo, kiun ĉeestis s-o M. U. C. L. Lustig el Kardašova Řečice, elektis sekvantan komitaton: s-on Fr. Jos. Lintner prezid., s-on Jos. Rys sekr., s-on Jos. Chládek kas., s-on K. Smitka bibl. — Esperantan ekspozicion malfermis la 30. de majo amikoj de Esperanto en Červený Kostelec. La ekspozicio daŭris du tagojn.

BIBLIOGRAFIO.

Presa Esperantista societo. Paris. 33, rue Lacépède:

Literatura Almanako de Lingvo Internacia 1909 (92 pĝ. 12 × 17·5). Abonintoj de nia plej malnova gazeto esperanta L. I. estis tiun ĉi jaron surprizitaj per libreto, kiu enhavas krom interesaj artikoloj de dekdu membroj de esperanta akademio ankaŭ portretojn kaj ŝercajn karikaturojn de ĉi tiuj eminentuloj. La tekstoj de Dr. P. Corret kaj Era estos legataj kun plezuro de ĉiu nia sincera samideano. — Dr. F. Crozat: ***Dum kongreso.*** Unuakta komedio originale verkita en Esperanto (26 pĝ. 12 × 19). Prezo 50 ctm. — Frederic Mistral: ***Mireille*** (Mirejo). Tri kantoj unuaj. Trad. de Paul Champion kaj Dr. Noël (72 pĝ. 13 × 20). Prezo Fr. 1·25.

— Edmée Nodot: *La Puntistino*. Trad. Cécile Royer (15 pĝ. 11 × 16). Prezo 25 ctm.

Diversaj verkoj:

Legolibreto. Trad. J. Borel. N-o 1. de Esperanta biblioteko internacia (43 pĝ. 10 × 14·5). Prezo 10 Sd. Berlin. Esperanto Verlag Möller & Borel. Enhavo: Fabloj de Lessing. Dialogo. Anekdotoj kaj rakontoj. Priskriboj. Historio. — En la sama biblioteko eliris kiel 2-a n-o: *Fabeloj de Andersen* tradukitaj de F. Skeel-Giörling (42 pĝ.). Prezo 10 Sd (24 hel.). Bela stilo garantias al tiuj ĉi eldonajoj grandan disvastiĝon. — Török Petr: *Az Esperanto nemzetközi segédnyelo Nyelvtana olvasmányokkal és szótárral.* Lernolibro de Esperanto por Hungaroj: gramatiko, legolibro, vortaroj (128 pĝ. 12 × 19). Prezo broŝ.: 3 K. En la gramatika parto ni trovas kelke da nepardoneblaj pekoj; ĉu la aŭtoro volas esti „pli esperanta" ol Fundamento? Ĝi estas ĉiel mallaŭdinda, se aŭtoro de gramatiko instigas lerni formojn neesperantajn (pĝ. 50!!). — *Ĉekbanko Esperantista.* London S. W. Merton Abbey. — E. Ĉefeĉ: *Ĉu Internacia Monunuo kaj Pagilo estas efektivigebla* kaj kiamaniere povas utili la Ĉekbanko Esperantista al ĝia enkonduko kaj ĝenerala akcepto. Senpage ĉe Internacia Propagandejo Esperantista en London S. W. Merton Abbey. — Ivan Turgenev: *Kanto de triumfanta amo.* El rusa lingvo tradukis Dr. Andreo Fišer. Paris. Librairie de l'Esperanto. 15. rue Montmartre (31 pĝ. 11 × 17). Prezo 60 ctm. H. M. H. Bartels: *Garcia Moreno.* Trad. Yolo. Universala katolika esperanta biblioteko. N-o 1. Haag. Neerstraat 40 (24 pĝ. 10 × 16). Prezo 15 ctm. — C. A. Laisant: *La parlamentisma iluzio.* Kolekto Paco-Libereco n-o 6. Paris. 49. rue de Bretagne (11 pĝ. 10 × 17). Prezo 15 ctm.

KORESPONDANTOJ. *57. S-o William Mac Lauchlom, 988. Lorue Ave, London-*Ontario*. Canada. — *58. S-o Josefo Cervos, str. Salud. 20. *Barcelona*. Sabadell. Hispanujo (dez. kor. kun kongresontoj). — *59. S-o Jako Sisquellas str. Las Paces 12. *Sabadell*. Hispanujo (il. k., ĉiam tuj resp.). — *60. S-o Lud. Littardi, provinca asistanto. *Porto Maurizio*. Italujo (dez. kor. per il. k. aŭ leteroj kun boh. fraŭlinoj). — *61. S-o Berto Augonnet, 6. imp du Moulin Joly, *Paris*. — *62. S-o V. V. Šmidt, *Carskoe Selo*. Oranĝ. ul. d. 42. Ruslando (il. k., poŝtmarkoj). — *63. F-ino Minka K. Canova, instruistino, *Pirdop*, Bulgarujo (dez. kor. pri pedagogiaj demandoj kaj interŝanĝi poŝtkartojn) — *64. S-o Ivan H. Krestanof. *Sofia*, str. Regentska 5 bis. Bulgarujo (interŝanĝas esp. gazetojn, presaĵon kaj poŝtmarkoj). — *65. S-o A. Samsonov, Miškinskaja d. 85. 5. *Ribinsk*. Jarosl. gub. Rusujo (il. k.) — *66. S-o G. W. Wight, general Board of Lunacy, 15. Rutland Sq. *Edinburgh*. Skotlando (il. k.). — *67. S-o Edgar A. Mc. Clellan, P. O. Box 636. *Manila*, Filipinaj insuloj (il. k.). — *68. S-o Bernard Sanz. rue des Orteaux 47. *Paris* XX. (il. k.). — *69. S-o Harold B. Clark. 2423. E. Cataldo Ave. *Spokane*. Wash. U. S. A. (il. k.). — *70. S-o W. Norling. *Ingansbo*. Svedujo (il. k.).

Eldonanto: Ed. Kühnl. — Presejo de K. Pitter, Praha.